

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU - MEDICINSKI FAKULTET
HRVATSKO DRUŠTVO ZA PALIJATIVNU MEDICINU,
HRVATSKI LIJEČNIČKI ZBOR**

organiziraju

**međunarodni poslijediplomski tečaj stalnog medicinskog usavršavanja
I. kategorije**

SUVREMENE SPOZNAJE IZ PALIJATIVNE MEDICINE

Voditelji tečaja:

dr.sc. Marijana Braš, dr.med.

doc.dr.sc. Veljko Đorđević, dr.med.

prof.dr.sc. Antonio Juretić, dr.med.

Zagreb, 28. - 30. svibnja 2010. godine

**Medicinski fakultet
(dvorana Čačković)
Šalata 3b, Zagreb**

Postovani,

Izrazito nam je zadovoljstvo pozvati Vas na **poslijediplomski tečaj stalnog medicinskog usavršavanja I. kategorije pod nazivom „Suvremene spoznaje iz palijativne medicine“, koji će se od 28.-30. svibnja održati na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.** Ovaj je tečaj zamišljen kao multidisciplinarnan prikaz suvremenih spoznaja iz područja palijativne medicine.

Palijativnu skrb provodi kompetentan multidisciplinarni tim, a osnovni je cilj kontrola boli i drugih simptoma te psiholoških, socijalnih i duhovnih problema bolesnika i njihovih obitelji. Brojni aspekti palijativne medicine primjenjivi su i ranije tijekom bolesti, tako da se smatra da palijativno liječenje treba obuhvatiti razdoblje od dijagnoze neizlječive bolesti do razdoblja žalovanja nakon smrti bolesnika. Brojna i kompleksna pitanja s kojima se mora suočiti bolesnik sa životno ugrožavajućom bolesti kao i njegova obitelj prelaze mogućnost i stručnost samo jednog specijaliste. Zbog toga multidisciplinarni palijativni tim bez stroge hijerarhije okuplja razne stručnjake koji međuovisno i zajednički razvijaju programe i ciljeve liječenja. Svi zdravstveni profesionalci prema međunarodnim preporukama moraju biti adekvatno educirani na području palijativne medicine, a članovi obitelji i nezdravstveni dobrovoljci kao važni faktori u pružanju palijativne skrbi moraju biti prepoznati i osnaženi vladinom politikom. Palijativna medicina se u svijetu unazad nekoliko desetljeća ubrzano razvija kao moderna medicinska disciplina te je u nekim zemljama priznata i kao posebna specijalizacija. Nažalost, u Hrvatskoj unatoč zakonskoj regulativi još nema nijedne Ustanove za palijativnu skrb.

Budući da u Hrvatskoj zasad ne postoji cjelovita izobrazba stručnjaka iz područja palijativne medicine, upravo je cilj ovog tečaja da se polaznici upoznaju s osnovama palijativne medicine prilagođenim tečajem za stalno medicinsko usavršavanje. Uz plenarna predavanja tečaj će obuhvatiti i niz seminara i vježbi, s ciljem što veće interaktivnosti i približavanja problematike polaznicima kroz prikaze slučajeva i iskustvene grupe.

Tečaj je namijenjen liječnicima specijalistima i specijalizantima onkologije i radioterapije, internističkim onkolozima, psihijatrima, anesteziolozima, pedijatrima, neurolozima, fizijatrima, liječnicima obiteljske medicine te članovima palijativnog tima (medicinske sestre, socijalni radnici, fizioterapeuti, radni terapeuti, pravnici, duhovnici, psiholozi, defektolozi).

Tečaj je ujedno i dio akcije „Ostani uz mene“ čiji je cilj upravo senzibilizacija stručnjaka i javnosti za palijativnu medicinu te izgradnja i opremanje prve Ustanove za palijativnu skrb u RH.

Vjerujemo da ćete nam se i putem ovog tečaja pridružiti u zajedničkoj inicijativi za edukaciju na području palijativne medicine te se nadamo da će tečaj opravdati Vaša očekivanja.

Srdačan pozdrav,

Voditelji

PRIJAVA SUDJELOVANJA

Pristupnice za sudjelovanje u tečaju molim pošaljite najkasnije **do 24. svibnja 2010.** na adresu:

**Medicinski fakultet
Mario Cvek
10000 Zagreb, Šalata 3**

ili na fax: 01 4590 270, ili na e-mail: <mailto:mcvek@mef.hr> tel. 01 4566 966.

Za sve informacije, molim Vas da se obratite:

voditeljica tečaja dr. sc. Marijana Braš,
e-mail: <mailto:marijana.bras@kbc-zagreb.hr>, tel: 098 223 323

ili

tajnik tečaja Mario Cvek
e-mail: <mailto:mcvek@mef.hr> tel .01 4566 966, mob. 091 539 28 66

KOTIZACIJA

Kotizacija za sudjelovanje u tečaju iznosi **2.000,00** kn za specijaliste i **1.000,00** kn za specijalizante i ostale, a uplaćuje se na žiro račun Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu **2340009-1110024619** s pozivom na broj **2310** i naznakom „Za tečaj „*SUVREMENE SPOZNAJE IZ PALIJATIVNE MEDICINE*“. Molimo polaznike koji su uplatili kotizaciju da uplatnicu ili presliku donesu sa sobom i pokažu tijekom registracije. Kotizaciju će biti moguće uplatiti i prije početka tečaja.

PROGRAM TEČAJA S PREDAVAČIMA I TEMAMA

Petak, 28. svibnja 2010.

11:00 – 12:00 Registracija

I. OSNOVNA OBILJEŽJA PALIJATIVNE MEDICINE

Marijana Braš: Definicija i povijesni razvoj palijativne medicine u svijetu i Hrvatskoj

Ranko Stevanović: Epidemiologija smrti i umiranja

Marijana Braš: Modeli organizacije palijativne medicine

Ranko Stevanović: Osiguranje troškova i ekonomika u palijativnoj medicini

Julijana Franinović-Marković: Evaluacija rada u palijativnoj medicini

Morana Brkljačić Žagrović: Bioetički i zakonodavni aspekti u palijativnoj medicini

Luka Kovačić, Vlasta Vučevac: Osobitosti gerijatrijske palijativne medicine

Jasminka Stepan: Specifičnosti pedijatrijske palijativne medicine

II. KOMUNIKACIJA I PSIHOLOŠKI PROBLEMI U PALIJATIVNOJ MEDICINI

Veljko Đorđević: Osnovna obilježja komunikacije

Rudolf Gregurek: Psihološke reakcije bolesnika na neizlječivu bolest

Marijana Braš: Priopćavanje loših vijesti (SPIKES protokol i drugi protokoli)

Mladen Havelka : Komunikacija među članovima tima

Ana Havelka: Komunikacija s obitelji

Melita Stipančić: Žalovanje

Zorana Kušević: Komunikacija s djecom

Maša Bulajić: Komunikacija s profitnim sektorom, udrugama bolesnika i medijima

Vedran Bilić: Iskustvene grupe

Subota, 29.5. 2010.

III. BOL

Zoran Lončar: Koncept totalne boli kao filozofija terapije boli palijativnog bolesnika.

Antonio Juretić: Patofiziologija muskuloskeletne, visceralne i neuropatske boli

Zoran Lončar: Farmakoterapija boli u palijativnoj medicini.

Lidija Fumić-Dunkić: Nervni blokovi i kompleksne intervencijske terapije

Antonio Juretić: Kemoterapijske, radioterapijske i hormonalne manipulacije

Nada Kraljević: TENS i Akupunktura

Diana Butković: Farmakološke i nefarmakološke specifičnosti pedijatrijske palijativne analgezije

IV. PSIHIJATRIJSKO/PSIHOLOŠKI ASPEKTI

Marijana Braš: Anksiozni i depresivni poremećaji, poremećaji prilagodbe
Ninoslav Mimica: Alzheimerova demencija, psihoorganski sindrom, konfuzija
Veljko Đorđević: Timski, multimodalni i multidisciplinarni pristup u palijativnoj medicini
Lovorka Brajković: Uloga psihologa
Vlado Jukić: Palijativna medicina u psihijatrijskoj ustanovi

V. PALIJATIVNA SKRB U MALIGNIM I NEMALIGNIM BOLESTIMA

Višnja Majerić-Kogler: Dispneja, kašalj, KOPB i respiratorna terapija palijativnog bolesnika
Davor Miličić: Kardiovaskularni problemi
Vida Demarin: Neurološka palijativna skrb
Marinka Mravak Stipetić: Njega usne šupljine i ulceracija
Samir Husić: Klinička iskustva iz Centra palijativne njege - Hospisa Univerzitetskog kliničkog centra Tuzla

VI. HITNA STANJA U PALIJATIVNOJ MEDICINI

Damir Nemet: Hemoragija, Anemija, Neutropenična kriza
Katarina Šakić: Kompresija kralježnične moždine, intestinalne opstrukcije, ascites, limfedem

Vedran Bilić: Iskustvene grupe

Nedjelja 30.5.2010.

VII. GASTROINTESTINALNI PROBLEMI

Dina Ljubas Kelečić, Darija Vranešić Bender: Prehrana i hidracija palijativnog bolesnika
Željko Krznarić: Mučnina, povraćanje, konstipacija i maligna opstrukcija; Sindrom anoreksije, kaheksije i dehidracije
Vesna Golubović: Specifičnosti kliničke prehrane u bolničkim uvjetima

VIII. MULTIDISCIPLINARNI TIM U PALIJATIVNOJ MEDICINI

Mirko Šamija: Uloga onkologa u palijativnoj medicini
Renata Dobrila-Dintinjana: Što je potporno liječenje onkoloških bolesnika?
Branka Kandić-Splavski: Lijekovi od lijepih riječi – uloga nevladinih udruga, projekata
Ljiljana Klarin: Uloga obiteljskog liječnika u skrbi palijativnog bolesnika
Ivanka Kotnik: Uloga palijativnog tima kućnih posjeta
Štefanija Ozimec Vulinec: Uloga medicinske sestre u palijativnoj skrbi
Mario Harapin: Uloga medija
Okrugli stol (Šamija, Đorđević, Juretić, Braš)

Zaključci i ispit

Popis nastavnika

Doc.dr.sc. Veljko Đorđević, specijalist psihijatar, Klinika za psihološku medicinu, KBC Zagreb

Dr.sc. Marijana Braš, dr.med, specijalist psihijatar, Klinika za psihološku medicinu, KBC Zagreb

Prof.dr.sc. Rudolf Gregurek, specijalist psihijatar, Klinika za psihološku medicinu, KBC Zagreb

Prof.dr.sc. Damir Nemet, specijalist internist-hematolog, Klinika za unutarnje bolesti, KBC Zagreb

Prof.dr.sc. Antonio Juretić, specijalist onkologije i radioterapije, Klinika za onkologiju, KBC Zagreb

Dr.sc. Zorana Kušević, specijalist psihijatar, Klinika za psihološku medicinu, KBC Zagreb

Prof.dr.sc. Vlado Jukić, specijalist psihijatar, Psihijatrijska bolnica Vrapče

Prof.dr.sc. Mirko Šamija, specijalist onkologije i radioterapije

Mr.sc. Samir Husić, dr.med., anesteziolog, Centar palijativne njege- Hospis, Univerzitetski klinički centar Tuzla

Prof.dr.sc. Mladen Havelka, psiholog, Zdravstveno veleučilište, Zagreb

Mr.sc. Nada Kraljević, specijalist fizijatar, Klinika za tumore Zagreb

Ana Havelka, psiholog, Klinika za psihijatriju zdravstvenog veleučilišta, KB Dubrava

Dr.sc. Lovorka Brajković, psiholog, Klinika za psihološku medicinu, KBC Zagreb

Prof.dr.sc. Vesna Golubović, specijalist anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja, Klinika za anesteziologiju, KBC Rijeka

Melita Stipančić, psiholog

Dr.sc. Vedran Bilić, specijalist psihijatar, Klinika za psihološku medicinu, KBC Zagreb

Doc.dr.sc. Ninoslav Mimica, specijalist psihijatar, Psihijatrijska bolnica Vrapče

Zoran Lončar, dr.med, specijalist anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja, Ambulanta za bol Klinike za traumatologiju Zagreb

Mr.sc. Lidija Fumić Dunkić, specijalist anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja, Zavod za anesteziologiju, KB Sestara Milosrdnica

Prof.dr.sc. Željko Krznarić, Zavod za gastroenterologiju i hepatologiju, Klinika za unutarnje bolesti, KBC Zagreb

Prof.dr.sc. Davor Miličić, specijalist kardiolog, Klinika za bolesti srca i krvnih žila, KBC Zagreb

Prof.dr.sc. Vida Demarin, Klinika za neurologiju, KB Sestara Milosrdnica

Prof.dr.sc. Višnja Mejrić-Kogler, specijalist anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja

Prof.dr.sc. Katarina Šakić, specijalist anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja, Klinika za anesteziologiju, OB Sveti Duh

Prof.dr.sc. Marinka Mravak Stipetić, Zavod za oralnu medicinu Stomatološkog fakulteta u Zagrebu

Mr.sc. Diana Butković, Klinika za dječje bolesti Zagreb

Dr.sc. Jasminka Stepan, Klinika za dječje bolesti Zagreb

Prim.dr.sc. Ranko Stevanović, HZJZ

Vlasta Vučevac, dr.med., Hrvatsko društvo za palijativnu medicinu HLZ

Prof.dr.sc. Luka Kovačić

Ljiljana Klarin, dr.med, Zadar

Branka Kandić Splavski, dr. med, Dom zdravlja Osijek

Dr.sc. Morana Brkljačić Žagrović, Medicinski fakultet Rijeka

Dr.sc. Julijana Franinović Marković, Poliklinika Salus Pula, Liga protiv raka Pula

Ivanka Kotnik, dr. med., Hrvatska udruga prijatelja hospicija

Štefanija Ozimec Vulinec, prof., Zdravstveno veleučilište

Mr.spec.oec. Maša Bulajić, dr.med., Hrvatski zavod za hitnu medicinu

Mario Harapin, dr.med., novinar HRT

Dr.sc. Darija Vranešić Bender, nutricionist u Centru za kliničku prehranu, KBC Zagreb

Dina Ljubas Kelečić, mr.pharm., farmaceut u Centru za kliničku prehranu, KBC Zagreb

Prof.dr.sc. Renata Dobrila-Dintinjana, dr.med., Katedra za internu medicinu, MF Rijeka

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
MEDICINSKI FAKULTET

Povjerenstvo za stalno medicinsko usavršavanje

Poslijediplomski tečaj stalnog medicinskog usavršavanja
SUVREMENE SPOZNAJE IZ PALLJATIVNE MEDICINE

PRISTUPNICA

Ime i prezime _____

Kućna adresa _____ Tel. _____

Ustanova (naziv i adresa) _____

_____

Tel. na poslu _____ Fax _____ E-mail _____

Specijalist/specijalizant (zaokružiti) iz područja: _____

U _____

_____
Potpis

